

LIETUVOS ARCHITEKTŲ RŪMAI

Kalvarijų g. 1, Vilnius. Tel. (+370 5) 2754241, el. p. info@architekturumai.lt, www.architekturumai.lt
Atsiskaitomoji sąskaita LT50 7044 0600 0606 7130 AB SEB, kodas 70440. Įstaigos kodas 301111540

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai
info@am.lt
edvardas.minkevicius@am.lt

2023-05-08 Nr. S23/05/154

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS BENDROJO PLANO SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO PROGRAMOS DERINIMO

Lietuvos architektų rūmai (toliau – **Rūmai**) susipažino su 2023-04-24 pakartotinai teikiamu pastaboms Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo programos patvirtinimo“ projektu (toliau – **LRBP SĮP**). Labai dėkojame projekto rengėjams, kad buvo atsižvelgta į dalį ankstesnių 2022-12-16 Rūmų teiktų pastabų, taip pat už surengtas daugkartines diskusijas ir atsižvelgimą į architektų bendruomenės nuomonę.

Šiuo raštu norime dar kartą atkreipti Aplinkos ministerijos dėmesį į atskiras LRBP SĮP priemones, kurioms Rūmų vertinimu, reikalingos papildomos korekcijos:

1. LRBP sprendinių Nr. 26-33 *„Valstybės konkurencingumui tarptautiniame kontekste stiprinti ir šalies urbanistinių centrų gyvybingumui skatinti pasitelkiamas partnerystės principas“* numatyta įgyvendinimo priemonę *„Atsižvelgiant į pasikeitusią geopolitinę situaciją LRBP numatytas urbanistinės integracijos ašies vystymas į Minską ir Kaliningradą yra neterminuotai stabdomas“* siūloma taikyti visiems Rytai – Vakarai susisiekimo koridorių (IX B koridorius ir kt.) LRBP sprendiniams.
2. Daugeliui LRBP SĮP priemonių įgyvendinimo terminai numatyti iki 2030 m. Pvz. LRBP sprendinys Nr. 26-33. Praėjus 5 metams po LRBP patvirtinimo, rengiant pirmąją LRBP sprendinių įgyvendinimo stebėsenos ataskaitą, joje nebus jokių duomenų ne tik apie sprendinio Nr. 26-33 įgyvendinimą, bet ir apie didžiosios dalies kitų LRBP sprendinių įgyvendinimą, nes tos sprendinių įgyvendinimo priemonės greičiausiai nebus pradėtos rengti. Pvz. LRBP sprendiniui Nr. 26-33 numatyta priemonė *„Parengti galimų partnerystės tipų, taikymo galimybių ir ypatybių metodiką“*. Neturint šios metodikos iki 2030 m., nebus kaip iki 2030 m. įgyvendinti LRBP sprendinyje Nr. 26-33 nurodytą partnerystės principą, kai, tuo tarpu, LRBP numatytas įgyvendinti iki 2030 m.
3. LRBP sprendinių tekstinės dalies 228 punkto sprendinio įgyvendinimui numatyta priemonė *„rezervuoti teritorijas Palangos miesto savivaldybėje šiaurinėje dalyje Būtingėje perspektyviniams valstybei svarbiems infrastruktūros objektams (kelynam, terminalams, perspektyvinio uosto prieigų infrastruktūrai buferinėms kurorto apsaugos zonoms) Teritorijas rezervuoti koreguojant ar keičiant Palangos miesto bendrąjį planą“*. Šios priemonės vykdytojais numatytos trys savivaldybės – Palangos miesto, Kretingos ir Klaipėdos rajonų, tuo tarpu, LRBP ar kituose dokumentuose nėra suformuluotų gairių, kurioje konkrečioje Palangos miesto savivaldybės vietoje šios teritorijos turėtų būti rezervuojamos ar koks turėtų būti šių teritorijų dydis. Pažymime, kad detalizavimo trūkumas gali apsunkinti savivaldybės lygmens teritorijų planavimo dokumentų rengimą ir bendrųjų planų sprendinių suderinimą tarp atskirų savivaldybių. Analogiško bendradarbiavimo tarp skirtingų savivaldybių reikalauja ir LRBP sprendinių tekstinės dalies 272 punkto sprendinio įgyvendinimas. Pažymime, kad tinkamam šio sprendinio

įgyvendinimui taip pat reikalinga tarpusavyje suderinti Klaipėdos miesto ir Klaipėdos rajono savivaldybių bendruosius planus, todėl Rūmų vertinimu, pirmiausia reikalingas strateginio planavimo dokumentas atskirų savivaldybių pozicijų suderinimui. Be to erdviu (E) lygmeniu 272 sprendinys jau yra iš dalies įgyvendintas numatant priemones krovinio transporto nukreipimui nuo miesto centro Klaipėdos miesto bendrajame plane¹. Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos regionų plėtros įstatymo 4 straipsnio 4 dalimi ir Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 5 punktu **siūlome 228 ir 272 punktų sprendiniams numatyti strateginį (S) priemonės pobūdį ir atsakingu vykdytoju skirti Regiono plėtros tarybą** (Regionų plėtros įstatymo 12 straipsnio 3 d.), **kad šių sprendinių įgyvendinimui pirmiausia būtų parengtas regiono plėtros planas, suderinant skirtingų savivaldybių plėtros planus atsižvelgiant į LRBP sprendinius**. Vadovaujantis parengtu regiono plėtros planu, LRBP 228 ir 272 punktų sprendiniai galėtų būti toliau įgyvendinami erdviu (E) pobūdžiu, rengiant ir/ar koreguojant Palangos ir Klaipėdos miestų bendruosius planus bei Kretingos ir Klaipėdos rajonų savivaldybių bendruosius planus ir kitus kompleksinio teritorijų planavimo dokumentus.

4. Vadovaudamiesi LRBP SĮP 3 priede numatytu 349 sprendinio rodikliu, **siūlome LRBP sprendinių tekstinės dalies 349 punkto sprendiniui 1 priede numatyti K priemonės pobūdį įpareigojant Aplinkos ir Kultūros ministerijas pirmiausia parengti LRBP SĮP 3 priede numatytą studiją**, kuri leistų rengiant savivaldybės lygmens teritorijų planavimo dokumentus pagrįsti pasirinktus išskirtinės gamtinės, kultūrinės ir estetiškos vertės bei organiškai susiformavusio kraštovaizdžio arealus ir panoramas.
5. Vadovaudamiesi šių pastabų 3 punkte išdėstytais argumentais, siūlome LRBP sprendinių tekstinės dalies **538.3 ir 538.5(2) punktų sprendiniams taip pat numatyti strateginį (S) priemonės pobūdį vietoje nurodyto erdvinio (E)**. Pažymime, kad šių sprendinių įgyvendinimui pirmiausia reikalingas strateginio planavimo dokumentas (pvz. regionų plėtros planas (ai)), kuriuo tarpusavyje būtų suderinami skirtingų savivaldybių administracijų strateginiai plėtros planai numatant susiekimo koridorių ašis ir tik tuomet rengiami atskirų savivaldybių kompleksinio teritorijų planavimo dokumentai.
6. Atkreipiame dėmesį, kad LRBP sprendinių Nr. 388 – 400 įgyvendinimo priemonėse įsivėlusį korektūros klaidą, numatytas įgyvendinimo terminas – 20230 m., vietoje **2030 m.**

Apibendrinami norime dar kartą atkreipti dėmesį į 2022-12-16 Rūmų teiktą pastabą, kad LRBP SĮP projekte nebėra didelės dalies LRBP tekstinės dalies punktų sprendinių (kurie buvo įtraukti į LRBP SĮP teiktą derinti 2022-03-10): 97; 98; 100; 105-112; 423-425; 113-119; 426-428; 427.428; 120-128; 430; 435-437; 134-137; 438-440; 90-94. Pažymime, kad šie LRBP sprendiniai lieka galioti ir vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymo 4 straipsnio 3 dalimi, rengiant žemesnio lygmens TPD dokumentus jais bus privaloma vadovautis ir juos detalizuoti. Dėl šios priežasties nepritariame LRBP SĮP projekto apimties siaurinimui, kadangi statistiškai įvertinus pateiktą derinimui projektą iki 2030 metų (LRBP galiojimo pabaigos) numatoma įgyvendinti mažiau nei pusę sprendinių iš LRBP numatytų 508. **Pažymime, kad nesant numatytų įgyvendinimo priemonių (tvarkos) žemesnio lygmens TPD rengėjams ypatingai apsunkinamas, tinkamas LRBP sprendinių perkėlimas dėl ko didelė LRBP sprendinių dalis gali likti apskritai neįgyvendinta.**

Lietuvos architektų rūmų pirmininkas

Algimantas Pliučas

Kazimieras Labokas, el. paštas: kazimieras@architekturumai.lt

¹ Klaipėdos miesto bendrasis planas patvirtintas 2021-09-30 Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T2-191 „Dėl Klaipėdos miesto bendrojo plano keitimo patvirtinimo“